

Suvestinė redakcija nuo 2019-09-21

Nutarimas paskelbtas: TAR 2015-12-01, i. k. 2015-19113

LIETUVOS BANKO VALDYBA

NUTARIMAS

DĖL INVESTICINIO GYVYBĖS DRAUDIMO TURTO REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO

2015 m. lapkričio 30 d. Nr. 03-180

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42 straipsnio 3 dalies 1 punktu ir įgyvendindama 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL 2009 L 335, p. 1), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/51/ES, kuria iš dalies keičiamos direktyvų 2003/71/EB ir 2009/138/EB bei reglamentų (EB) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 1094/2010 ir (ES) Nr. 1095/2010 nuostatos, kiek tai susiję su Europos priežiūros institucijos (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos) ir Europos priežiūros institucijos (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos) įgaliojimais (OL 2014 L 153, p. 1), Lietuvos banko valdyba n u t a r i a:

1. Patvirtinti Investicinio gyvybės draudimo turto reikalavimus (toliau – Reikalavimai) (pridedama).
2. Nustatyti, kad:
 - 2.1. šis nutarimas įsigalioja 2016 m. sausio 1 d.;
 - 2.2. šiuo nutarimu patvirtinti Reikalavimai taikomi gyvybės draudimo, susijusio su investiciniais fondais, investavimo kryptims, kurios sudarytos po šio nutarimo įsigaliojimo dienos;
 - 2.3. iki šio nutarimo įsigaliojimo dienos sudarytoms investavimo kryptims, kurios siūlomos gyvybės draudimo, susijusio su investiciniais fondais, draudėjams, Reikalavimai taikomi nuo 2017 m. sausio 1 d.

Valdybos pirmininkas

Vitas Vasiliauskas

INVESTICINIO GYVYBĖS DRAUDIMO TURTO REIKALAVIMAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Investicinio gyvybės draudimo turto reikalavimai (toliau – Reikalavimai) taikomi Lietuvos Respublikoje įsteigtoms draudimo įmonėms, trečiųjų valstybių draudimo įmonių filialams, kitoms Europos Sąjungos valstybių narių draudimo įmonėms, įgyvendinančioms steigimosi teisę arba teisę teikti paslaugas neįsisteigus, vykdančioms gyvybės draudimo, susijusio su investiciniais fondais, veiklą (toliau – draudimo įmonė). Reikalavimais privalo vadovautis draudimo įmonė, investuodama investicinio gyvybės draudimo turtą.

2. Šiame dokumente vartojamos sąvokos:

2.1. **investicinio gyvybės draudimo turtas** – įsipareigojimus pagal gyvybės draudimo, susijusio su investiciniais fondais, sutartis dengiantis turtas, kuris investuojamas pagal draudiko siūlomą investavimo kryptį;

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-171](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-20, i. k. 2019-14919

2.2. kitos dokumente vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme (toliau – Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas), Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme (toliau – Finansinių priemonių rinkų įstatymas) ir Lietuvos Respublikos informuotiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme.

3. Reikalavimai taikomi tik tada, kai investavimo riziką prisiimantis draudėjas yra fizinis asmuo, išskyrus 4 punkte nustatytą išimtį.

4. Reikalavimai netaikomi, kai investavimo riziką prisiimantys draudėjai yra fiziniai asmenys, kurie yra:

4.1. profesionalieji investuotojai;

4.2. investuotojai, kurių pagal gyvybės draudimo, susijusio su investiciniais fondais, sutartį mokėtina vienkartinė įmoka yra didesnė nei 125 000 Eur;

4.3. investuotojai, kurių pagal gyvybės draudimo, susijusio su investiciniais fondais, sutartį mokėtina vienkartinė įmoka yra mažesnė nei 125 000 Eur, jeigu pagal Finansinių priemonių rinkų įstatymą veikianti finansų maklerio įmonė, kredito įstaiga, turinti teisę teikti investicines paslaugas, finansų patarėjo įmonė arba pagal Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą veikianti valdymo įmonė (arba analogiškas kitos valstybės narės subjektas) yra įvertinusi šio asmens žinias ir patirtį investavimo srityje ir raštu patvirtina, kad šis asmuo gali tinkamai suvokti riziką, susijusią su investicijomis į informuotiesiems investuotojams skirtus kolektyvinio investavimo subjektus.

5. Reikalavimų II ir III skyrių nuostatos taikomos kiekvienai investavimo kryptčiai atskirai. III skyriaus nuostatos netaikomos, kai investicinio gyvybės draudimo turtas ar jo dalis investuojami į vieną arba kelis suderintuosius kolektyvinio investavimo subjektus, o pinigai atsiskaitomojoje sąskaitoje ir kasoje nesudaro daugiau kaip 10 proc. investicinio gyvybės draudimo turto. Pinigams atsiskaitomojoje sąskaitoje ir kasoje viršijus šiame punkte nustatytą 10 proc. ribą, neatitiktis turi būti pašalinta per 5 darbo dienas. Šiuo atveju Reikalavimų 21 punkto nuostatos netaikomos.

6. Sudarytos naujos investavimo kryptties investicinių priemonių portfelis 6 mėnesius nuo šios kryptties sudarymo dienos gali neatitikti Reikalavimų III skyriaus reikalavimų. Kai III skyriaus

reikalavimai pažeidžiami dėl priežasčių, nepriklausančių nuo draudimo įmonės, neatitiktis turi būti pašalinta kiek įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per 6 mėnesius.

6¹. Priežiūros institucijai neprieštaraujant, investicinio gyvybės draudimo turtas gali būti investuojamas, nesilaikant Reikalavimų II ir III skyrių nuostatų. Tokiu atveju turi būti laikomasi šios procedūros:

6¹.1. draudimo įmonė, ketindama pasiūlyti investavimo kryptį, pagal kurią investicinio gyvybės draudimo turtas bus investuojamas nesilaikant Reikalavimų II ir III skyrių nuostatų (toliau – nauja investavimo kryptis), apie tai informuoja priežiūros instituciją ir pateikia išsamią informaciją apie naują investavimo kryptį ir poreikio nesilaikyti Reikalavimų II ir III skyrių nuostatų pagrindimą;

6¹.2. priežiūros institucija, gavusi Reikalavimų 6¹.1 papunktyje nurodytą informaciją, informuoja draudimo įmonę apie tai, kad šią informaciją gavo, ir nurodo datą, kada baigiasi Reikalavimų 6¹.3 papunktyje nurodytas vertinimo laikotarpis;

6¹.3. priežiūros institucija ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo 6¹.1 papunktyje nurodytos informacijos gavimo įvertina pateiktą informaciją ir investavimo riziką, teksiančią draudėjams;

6¹.4. jei priežiūros institucija per Reikalavimų 6¹.3 papunktyje nurodytą laikotarpį nepateikia motyvuoto prieštaravimo, laikoma, kad priežiūros institucija neprieštarauja naujai investavimo kryptiai. Jeigu priežiūros institucija sprendimą neprieštarauti naujai investavimo kryptiai priima anksčiau, ji raštu informuoja draudimo įmonę;

6¹.5. jei priežiūros institucija nustato, kad nauja investavimo kryptis gali kelti pernelyg didelę investavimo riziką draudėjams, ji, per 6¹.3 papunktyje nurodytą laikotarpį priėmusi motyvuotą sprendimą prieštarauti naujai investavimo kryptiai, apie tai raštu informuoja draudimo įmonę.

Papildyta punktu:

Nr. [03-171](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-20, i. k. 2019-14919

II SKYRIUS INVESTICINIO GYVYBĖS DRAUDIMO TURTO SUDĖTIS

7. Investicinio gyvybės draudimo turtas gali būti investuojamas tik į:

7.1. perleidžiamuosius vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones, įtrauktas į rinkos, pagal Finansinių priemonių rinkų įstatymą laikomos reguliuojama ir veikiančia Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje, prekybos sąrašą ir (arba);

7.2. perleidžiamuosius vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones, įtrauktas į prekybą kitoje valstybėje narėje pagal nustatytas taisykles veikiančioje, pripažintoje, prižiūrimoje ir visuomenei prieinamoje rinkoje, ir (arba);

7.3. perleidžiamuosius vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones, įtrauktas į prekybą kitoje valstybėje (išskyrus valstybes nares) pagal nustatytas taisykles veikiančioje, pripažintoje, prižiūrimoje ir visuomenei prieinamoje rinkoje, ir (arba);

7.4. išleidžiamus naujus perleidžiamuosius vertybinius popierius, jeigu emisijos sąlygose numatytas įsipareigojimas įtraukti šiuos vertybinius popierius į prekybą reguliuojamoje rinkoje ir jie bus įtraukti į prekybą ne vėliau kaip per vienus metus nuo jų išleidimo dienos, ir (arba);

7.5. Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 79 straipsnio 2 dalyje nurodytas pinigų rinkos priemones, ir (arba);

7.6. kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus ir akcijas (toliau – KIS vienetai), atitinkančius Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 83 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, ir (arba);

7.7. ne ilgesnio kaip 12 mėnesių termino indėlius, kuriuos pareikalavus galima atsiiimti kredito įstaigoje, kurios buveinė yra valstybėje narėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne mažiau griežta, negu nustatyta Europos Sąjungoje, ir (arba);

7.8. išvestines finansines priemones, atitinkančias Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 84 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas. Investicinio gyvybės draudimo turto investicijoms į išvestines finansines priemones *mutatis mutandis* taikomos ir Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 84 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktų ir 4 dalies nuostatos ir (arba);

7.9. struktūrinės investicines priemones, kurios yra susietos su Reikalavimų 7.1–7.8 papunkčiuose nurodytomis investicinėmis priemonėmis, finansiniais indeksais, palūkanų normomis, valiutomis ar valiutos kursais. Šiame papunktyje nurodytas turtas, su kuriuo gali būti susieta struktūrinė investicinė priemonė, turi būti įtrauktas į prekybą valstybėje narėje pagal nustatytas taisykles veikiančioje, pripažintoje, prižiūrimoje ir visuomenei prieinamoje rinkoje, o įterpta išvestinė finansinė priemonė turi būti skirta rizikai valdyti;

7.10. investicinių priemonių, numatytų 7.1–7.9 papunkčiuose, krepšelius, kurie nėra suderintieji kolektyvinio investavimo subjektai, kai šie investicinių priemonių krepšeliai yra sudaryti ir valdomi laikantis diversifikavimo reikalavimų, kurie atitinka suderintiems kolektyvinio investavimo subjektams taikytinus diversifikavimo reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-171](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-20, i. k. 2019-14919

8. Investicinio gyvybės draudimo turtas negali būti investuojamas į tauriuosius metalus arba į perleidžiamuosius vertybinius popierius, suteikiančius į juos teises.

9. Į Reikalavimų 7 punkte nenumatytus perleidžiamuosius vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones negali būti investuota daugiau kaip 10 procentų investicinio gyvybės draudimo turto.

10. Bendra investicijų ne į suderintuosius kolektyvinio investavimo subjektus, atitinkančius Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 83 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, suma negali būti didesnė kaip 30 procentų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-171](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-20, i. k. 2019-14919

11. Jei investuojama į kolektyvinio investavimo subjektus, kuriuos valdo su draudimo įmone glaudžiais ryšiais susijusi valdymo įmonė arba tokios valdymo įmonės, kurių daugiau negu pusė valdymo organų narių yra tie patys asmenys arba kurias kontroliuoja tas pats asmuo, arba kurių viena turi daugiau kaip 10 procentų balsų kitos valdymo įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, šių KIS vienetai gali būti įsigijami tik už grynųjų aktyvų vertę.

III SKYRIUS

INVESTICINIO GYVYBĖS DRAUDIMO TURTO DIVERSIFIKAVIMAS

12. Į vieno asmens išleistus perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali būti investuota ne daugiau kaip 5 procentai investicinio gyvybės draudimo turto, išskyrus Reikalavimų 13, 16, 17 ir 19 punktuose nurodytus atvejus.

13. Į vieno asmens išleistus perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali būti investuota daugiau kaip 5 procentai, bet ne daugiau kaip 10 procentų investicinio gyvybės draudimo turto, jeigu šių investicijų bendra suma ne didesnė kaip 40 procentų investicinio gyvybės draudimo turto (šis apribojimas netaikomas indėliams ir išvestinėms finansinėms priemonėms, kuriomis prekiaujama ne reguliuojamoje rinkoje, jeigu jų emitentui taikoma riziką ribojanti priežiūra).

14. Investicijos į indėlius vienoje kredito įstaigoje negali sudaryti daugiau kaip 20 procentų investicinio gyvybės draudimo turto.

15. Bendra investicijų į vieno asmens išleistus perleidžiamuosius vertybinius popierius, pinigų rinkos priemones, indėlius ir įsipareigojimų, atsirandančių iš išvestinių finansinių priemonių sandorių su šiuo asmeniu, suma negali būti didesnė kaip 20 procentų investicinio gyvybės draudimo turto.

16. Į valstybės narės ar jos savivaldybės, tarptautinės organizacijos, kuriai priklauso bent viena valstybė narė, išleistus arba garantuotus vieno emitento perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali būti investuota ne daugiau kaip 35 procentai investicinio gyvybės draudimo turto. Investicijos į šiame punkte nurodytus perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali sudaryti ir didesnę dalį investicinio gyvybės draudimo turto, jeigu šiuo atveju draudėjų interesai būtų pakankamai apsaugoti, investuota į ne mažiau kaip 6 emisijų perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones, o į vienos emisijos perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones investuota ne daugiau kaip 30 procentų investicinio gyvybės draudimo turto.

17. Investicijos į obligacijas, išleistas tokios valstybėje narėje registruotą buveinę turinčios kredito įstaigos, kuri siekiant apsaugoti obligacijų savininkų interesus yra tos valstybės specialiai prižiūrima pagal teisės aktus, o iš obligacijų leidimo gauta suma visam obligacijų galiojimo laikui investuojama į tokį turtą, kurio pakaktų obligacijų savininkų reikalavimams patenkinti ir iš kurio emitento nemokumo atveju obligacijų savininkų reikalavimai išmokėti pagrindinę sumą ir palūkanas būtų patenkinti pirmumo teise, negali būti didesnės kaip 25 procentai investicinio gyvybės draudimo turto. Kai į šias vieno emitento obligacijas investuojama daugiau kaip 5 procentai, bet ne daugiau kaip 25 procentai investicinio gyvybės draudimo turto, bendra šių investicijų suma negali būti didesnė kaip 80 procentų investicinio gyvybės draudimo turto.

18. Reikalavimų 16 ir 17 punktuose numatyti perleidžiamieji vertybiniai popieriai ir pinigų rinkos priemonės nėra įskaitomi skaičiuojant investicijas, kurioms pagal Reikalavimų 13 punktą taikoma didžiausia leistina 40 procentų riba. Reikalavimų 12, 13, 14, 15, 16 ir 17 punktuose nustatytos ribos negali būti sudedamos, todėl investicijų į vieno asmens išleistus perleidžiamuosius vertybinius popierius, pinigų rinkos priemones, indėlius ir įsipareigojimus, atsirandančius iš išvestinių finansinių priemonių sandorių su šiuo asmeniu, suma negali būti didesnė kaip 35 procentai investicinio gyvybės draudimo turto.

19. Į įmonių, priklausančių grupei, kuri turi sudaryti konsoliduotąsias finansines ataskaitas, išleistus perleidžiamuosius vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones gali būti investuota ne daugiau kaip 20 procentų investicinio gyvybės draudimo turto.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Draudimo įmonė veiksmingam Reikalavimų įgyvendinimui užtikrinti privalo turėti vidaus taisykles, kurios nustatytų:

20.1. procedūras ir priemones, užtikrinančias investicinio gyvybės draudimo turto sudėties ir jo diversifikavimo atitiktį Reikalavimų II ir III skyrių nuostatoms;

20.2. procedūras ir priemones, kurių bus imamasi nustačius, kad investicinio gyvybės draudimo turto sudėtis ir (arba) jo diversifikavimas neatitinka Reikalavimų II ir III skyrių nuostatų.

21. Draudimo įmonė nedelsdama privalo informuoti priežiūros instituciją apie visus nustatytus Reikalavimų II ir III skyrių nuostatų pažeidimus ir priemones jiems pašalinti.

22. Draudimo įmonė, pasibaigus metams, pagal kiekvieną investavimo kryptį privalo parengti investicinio gyvybės draudimo turto ataskaitą (toliau – Ataskaita), ji turi būti paskelbta draudimo įmonės interneto svetainėje per 1 mėnesį nuo metų pabaigos. Ataskaitoje turi būti pateikta informacija apie investicinio gyvybės draudimo turto sudėtį pagal kiekvieną 22.1–22.8 papunkčiuose nurodytą investicinio gyvybės draudimo turto grupę:

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-171](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-20, i. k. 2019-14919

22.1. informacija apie nuosavybės vertybinius popierius, nurodant kiekvieno vertybinio popieriaus emitento pavadinimą, šalį, ISIN, bendrą rinkos vertę eurais, jo dalį, palyginti su visu investicinio gyvybės draudimo turtu, procentais;

22.2. informacija apie ne nuosavybės vertybinius popierius, nurodant kiekvieno vertybinio popieriaus emitento pavadinimą, šalį, ISIN, palūkanų normą, bendrą rinkos vertę eurais, jo dalį, palyginti su visu investicinio gyvybės draudimo turtu, procentais;

22.3. informacija apie kolektyvinio investavimo subjektus, nurodant kiekvieno kolektyvinio investavimo subjekto pavadinimą, šalį, ISIN, valdytoją, nuorodą į kolektyvinio investavimo subjekto metų ataskaitą, bendrą rinkos vertę eurais, jo dalį, palyginti su visu investicinio gyvybės draudimo turtu, procentais;

22.4. informacija apie pinigų rinkos priemones, nurodant kiekvienos pinigų rinkos priemonės emitento pavadinimą, šalį, ISIN, priemonės pavadinimą, palūkanų normą, bendrą rinkos vertę eurais, jos dalį, palyginti su visu investicinio gyvybės draudimo turtu, procentais;

22.5. informacija apie indėlius kredito įstaigose, nurodant kiekvienos kredito įstaigos pavadinimą, šalį, valiutą, palūkanų normą, indėlio termino pabaigą, indėlių vertę eurais, indėlių kredito įstaigoje dalį, palyginti su visu investicinio gyvybės draudimo turtu, procentais;

22.6. informacija apie išvestines finansines priemones, nurodant kiekvienos priemonės pavadinimą, emitento pavadinimą, šalį, ISIN, valiutą, bendrą rinkos vertę eurais, jos dalį, palyginti su visu investicinio gyvybės draudimo turtu, procentais;

22.7. informacija apie pinigus, nurodant kredito įstaigos pavadinimą, valiutą, palūkanų normą, vertę eurais, pinigų kredito įstaigoje dalį, palyginti su visu investicinio gyvybės draudimo turtu, procentais;

22.8. informacija apie kitas priemones, nurodant priemonės pavadinimą, trumpą apibūdinimą, paskirtį, vertę eurais, jos dalį, palyginti su visu investicinio gyvybės draudimo turtu, procentais.

23. Draudimo įmonė gali nerengti Ataskaitos, jei Reikalavimų 22 punkte nurodytą informaciją apie investicinio gyvybės draudimo turto sudėtį rengia investavimo krypties valdytojas, o draudimo įmonės interneto svetainėje yra pateikta nuoroda, kur ši informacija skelbiama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-171](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-20, i. k. 2019-14919

24. Ataskaitoje galima neteikti išsamios informacijos apie tas investicines priemones, kurių dalis, palyginti su visu investicinio gyvybės draudimo turtu, procentais yra labai nedidelė ir sudaro mažiau nei 0,5 proc. Tokiu atveju informacija apie nereikšmingą dalį sudarančias investicines priemones yra pateikiama prie atitinkamų Reikalavimų 22.1–22.8 papunkčiuose nurodytų investicinių priemonių grupių, nurodant tik jų suminę bendrą rinkos vertę eurais ir jų bendrą dalį, palyginti su visu investicinio gyvybės draudimo turtu, procentais.

Papildyta punktu:

Nr. [03-171](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-20, i. k. 2019-14919

Pakeitimai:

1.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-171](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-09-20, i. k. 2019-14919

Dėl Lietuvos banko valdybos 2015 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 03-180 „Dėl Investicinio gyvybės draudimo turto reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo